

Nieuwe variant rhizomanie doorbreekt resistentie

De rhizomanieresistentie is doorbroken. Over heel Nederland komt een nieuwe rhizomanievariant voor. „Breng van je percelen goed in kaart waar je rhizomanie tegenkomt”, adviseert Suiker Unie districtshoofd Peter Koopmans. Want er is inmiddels al een ras met een nieuwe resistentie beschikbaar.

Op enkele tientallen percelen in Oostelijk en Zuidelijk Flevoland is de nieuwe variant van rhizomanie vastgesteld. „Maar de zogenaamde AYPR-variant van rhizomanie komt landelijk voor”, vertelt Peter Koopmans, districtshoofd van Zuidelijk en Oostelijk Flevoland voor Suiker Unie. Een jaar of zeven geleden kwam hij de eerste tekenen van rhizomanie in rhizomanieresistente rassen tegen. Onderzoek bij het IRS wees uit dat het in veel gevallen gaat om een resistentiedoorbraak.

„Het begint veelal met enkele blinkers. Enkele bieten, verspreid over het perceel die steil staan en er gelig uitzien”, legt Koopmans uit. Deze blinkers vermeerderen het virus enorm. Later in de rotatie worden dat, door grondbewerkingen, kleine plekken of stroken.

Nieuw type

In Nederland komen van rhizomanie het A- en B-type voor. De huidige rassen hebben een resistentiegen tegen deze beide typen. Binnen het A-type bestaan veel varianten, waarvan één variant - de AYPR - nu voor rhizomaniesymptomen in de bieten zorgt. Van het B-type zijn geen signalen dat deze binnenkort voor problemen gaat zorgen. In de ons omringende landen komt dit AYPR-

type ook veelvuldig voor. Inmiddels is er een nieuw resistentiegen in de suikerbieten ontdekt dat samen met het eerste resistentiegen voor voldoende weerstand tegen de 'oude' en de 'nieuwe' zorgt. Op dit moment is Sandra KWS het enige ras op de rassenlijst met deze beide genen. „Maar er komen er meer aan”, weet Koopmans.

Breng plekken in kaart

Het districtshoofd adviseert telers om de percelen goed in de gaten te houden. Het valt hem op dat op de plaatsen waar rhizomanie jaren geleden het eerst opdook, nu ook weer het eerst de symptomen tonen. „Breng blinkers in kaart en met name de plekken en stroken. Dan kun je gericht maatregelen nemen”, zegt hij. Twee tot vijf procent van de planten mogen blinkers zijn, mits over het hele perceel verdeeld. Zijn ervaring is dat plekken twee tot drie procent lagere suikergehaltes geeft. „Zodra de vlekken richting vijf procent van de oppervlakte gaat, kies dan voor het ras Sandra.” De afweging wordt lastiger als er op het perceel ook een aaltjesresistentie nodig is. Een gedegen onderzoek naar de mate van aaltjesbesmetting kan dan helpen bij de beslissing. Koopmans: „Vraag bij twijfel uw buitendienstadviseur van Suiker Unie om advies.”

INTERVIEW

Peter Koopmans constateert dat rhizomanie het suikergehalte doet kelderen met 2% tot 3%.

Zo ziet rhizomanie er uit

Een sterke groei van zijwortels - de zogenaamde baardgroei - is kenmerkend voor rhizomanie. De penwortel is vaak ingesnoerd en bij het doorsnijden zijn vaak bruin verkleurde vaatbundels zichtbaar. De bladeren hebben langere bladstelen en een steilere stand. De kleur van het blad is bleekgroen tot geel.

SYMPTOMEN